

244

Ifjúsági olvasók egy Szabó Ervin kerületi könyvtárban

A Kulich Gyula téri, (44) sz. Szabó Ervin kerületi könyvtárban hagyománnyá vált a nyolcadikosok ünnepélyes átvezetése a gyermekkönyvtárból a felnőtt könyvtárba. Kezdetben részletes általános könyvtártörténeti és a helyi könyvtárra vonatkozó ismertetést tartottunk leendő olvasóinknak, de a gyakorlatban kiderült, hogy hasznosabb egy rövid, általános — a kezdeti nehézségeken átsegítő — bemutatkozás, melyet a „Kedves Fiatal Olvasó” megszólítású bibliográfiai röplap és a *77 könyv csak fiataloknak* című FSZEK-kiadvány is megkönnyít. A könyvtár mindenre kiterjedő, részletes bemutatására csak néhány ismerkedő hónap elteltével, személyes beszélgetésben kerül sor. (Minden átiratkozott fiatal olvasó kölcsönző tasakjába néhány fontos adattal ellátott cédulát helyezünk el, melynek alapján az ifjúsági felelős — e sorok írója — figyelmét egyetlen fiatal sem kerülheti el.) Ilyenkor kérdezzük meg, eligazodik-e könyvtárunkban, megtanítjuk a katalógus használatára, felhívjuk figyelmét a műszaki tárgyszó-katalógusra, az analitikus katalógusra, valamint a 100 lap — 200 cikk c. kiadványból, majd a Látóhatár-ból készített cikk-katalógusra, a kölcsönözhető irodalmi folyóiratokra, a bibliográfiai hasznosságára, és mindarra, amire csak szüksége lehet a könyvtárban. Igaz, egy-egy ismerkedés fél-egy órát is igénybe vesz, s ez 50—80 fiatal esetében tetemes időt tesz ki, mégis azt kell mondanunk: megéri. Amióta az „új” módszer szerint dolgozunk, megnőtt a katalógusban keresők száma: *személyesebbé vált kapcsolatom az ifjú olvasókkal, akik szívesebben fordulnak*

hozzám segítségért, s közvetlenebbül beszélnek iskolai, esetleg családi problémáikról is. A könyvtár művelődési körében régebben több volt a passzív tagok, a ritkán, vagy egyáltalán nem járók száma. A beszélgetések részben megszüntették a formális létszámnövekedést, az újonnan jelentkezők kérései, igényei pedig jobban felmérhetők.

Könyvtáros munkatársainkkal *könyvjegyzéket* állítottunk össze azoknak a gyerekeknek, akik olvasmányaik rendszerzéséhez kértek segítséget. A könyvjegyzék tartalmazza a világ- és a magyar irodalom klasszikusainak, valamint a mai irodalom jeleseinek kiemelkedő alkotásait. A jegyzék alapján rendszeresen elbeszélgetünk az olvasókkal, hogy tetszenek-e nekik a választott művek.

A hátrányos helyzetben levő, továbbtanulni kívánó gyerekekkel való foglalkozás sok esetben való sikeres. Ma már közülük többen főiskolások, egyetemisták. Akik még nem érték el céljukat, azoknak is sikerült talán segítenünk abban, hogy magabiztosabban induljanak a következő erőpróbara.

Jó a kapcsolatunk a *környező iskolákkal* is. A Zrinyi Gimnázium történelem szakkörének vezetőjével, *Fodor Lajosné*-vel együtt készítettük fel a gyerekeket a Pest-Buda vetélkedőre. (A vetélkedőt *Sándor Ottóné*, a kerületi könyvtárak osztályának munkatársa állította össze.) A sikert a korábbi együttműködésünk alapozta meg. A gimnázium tanulói előzőleg részt vettek könyvtárbe mutatón, író-olvasó találkozóon, Dózsa-vetélkedőn. A negyedik osztályosoknak kérésük szerint, meghívott előadóval rendszeresen tartunk

a nehezebb irodalmi tételek kidolgozását segítő előadást.

A 8. sz. MúM Intézettel 1971 őszén kötöttünk *együtműködési szerződést*, melyet eddig minden tanévre meghosszabbítottunk. *Poór Antalnéval*, az intézet igazgatóhelyettesével nagyon jó a munkakapcsolatunk, mert a szerződésben foglaltakat mindkét fél komolyan megtartja. Ez nem is nehéz, hiszen nincs benne semmi formális vállalás. A tanév kezdetén valamennyi első osztály tervszerűen eljön hozzánk *könyvtárlátogatásra*. Mivel a tanulók többsége nem jár egyetlen könyvtárba sem, mindent latbavetünk, hogy felkeltsük érdeklődésüket: rövid könyvtártörténeti bevezetőt tartunk, melybe kérdésfeltevással bevonjuk őket is, majd gyakorlati példákkal illusztrálva bemutatjuk könyvtárunkat. Felhívjuk a figyelmüket arra, hogy mindaz, amit nálunk látnak, tapasztalnak, minden közművelődési könyvtárban megtalálható. A látogatás végén átlagosan 5—10 tanuló visz beiratkozási nyomtatványt, hogy nálunk vagy a lakhelyéhez közel eső könyvtár tagja lehessen. 1973 márciusában Poór Antalné megvizsgálta, kik járnak könyvtárba az elsősök közül. A felmérés idején az iskolai könyvtár nem működött. Az első évfolyam 11 osztályának 319 tanuló-jából 285 tanuló adott választ. Közülük 75 volt könyvtári tag (26%). Ebből 31-en a Szabó Ervin kerületi könyvtárakba jártak.

Az intézet tanulói nagyméretű faliújságot készítettek, ezen másfél havonta az

új könyvek borítóiból szép, ajánló kiállítás tudunk készíteni az iskolában.

Művelődési körünkben minden évben a költészet napjának tiszteletére *szavalóversenyt* rendezünk, 1971 óta a 8. sz. MüM-iskola versmondói is vetélkednek a helyezésekért. Közülük néhányan — bár már szakmunkások — részt vesznek a művelődési kör munkájában is.

A Fazekas Gimnáziumból és a Bezerédy Egészségügyi Szakközépiskolából is minden tanévben meglátogatja könyvtárunkat néhány osztály. Bár erről a két iskoláról nincs felmérési eredményünk, mégis bátran kijelenthetjük, hogy a látogatások óta nőtt beiratkozott tanulóik száma.

Az ifjúsági munka szerteágazó feladatai közül a könyvtáros számára talán a legszebb a *művelődési kör* létrehozása, vezetése, irányítása. A legszebb, de a legnehezebb is. Ez minden évben megújuló munka, fiatalokkal a fiatalokért. A program közvetlen módon nevelő célzatú, ízlésformáló, olvasásra serkentő, s a tagok műveltségi színvonalát szinte észrevétlenül emeli.

A fiatalok formálása, nevelése könyvtárunkban nem az időszakos, hanem a naponta visszatérő és megoldandó feladatok közé tartozik, mert állandó célunk az ifjúság művelődési igényének felkeltése és kulturális mércéjének emelése.

Klein Judit

a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
44. sz. kerületi könyvtárának munkatársa